

POSTANOWIENIE

Dnia 2 marca 2012 r.

Sąd Najwyższy w składzie :

SSN Halina Kiriło

w sprawie z powództwa A. S.

przeciwko E. Spółce jawnej

o zapłatę,

po rozpoznaniu na posiedzeniu niejawnym w Izbie Pracy, Ubezpieczeń

Społecznych i Spraw Publicznych w dniu 2 marca 2012 r.,

skargi kasacyjnej powódki od wyroku Sądu Okręgowego - Sądu Pracy i

Ubezpieczeń Społecznych

z dnia 21 marca 2011 r.,

- 1. odmawia przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania,**
- 2. przyznaje radcy prawnemu Ł. F. od Skarbu Państwa - Sądu Okręgowego kwotę 1.350 (tysiąc trzysta pięćdziesiąt) złotych powiększoną o stawkę podatku od towarów i usług tytułem nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej z urzędu w postępowaniu kasacyjnym.**

UZASADNIENIE

Sąd Okręgowy – Sąd Pracy i Ubezpieczeń Społecznych wyrokiem z dnia 21 marca 2011 r. oddalił apelację powódki od wyroku Sądu Rejonowego – Sądu Pracy i Ubezpieczeń Społecznych z dnia 30 listopada 2010 r., mocą którego zasądzono od pozwanej „E.” na rzecz powódki kwotę 100 złotych tytułem ekwiwalentu za odzież roboczą i obuwie, umorzono postępowanie w zakresie cofniętych roszczeń o

wyrównanie wynagrodzenia za pracę i zadośćuczynienie za krzywdę doznaną w następstwie nieuregulowanej współpracy z pozwanym od 2000 roku oraz oddalono powództwo w pozostałej części.

Powyższy wyrok został zaskarżony skargą kasacyjną powódki. Skargę oparto na podstawie naruszenia przepisu postępowania mogącego mieć wpływa na wynik sprawy, poprzez niezastosowanie art. 203 § 4 k.p.c., mimo że okoliczności sprawy wskazywały na to, iż czynność w postaci cofnięcia pozwu przez powódkę jest sprzeczna z zasadami współżycia społecznego. Skarżąca wniosła o uchylenie zaskarżonego wyroku wraz z poprzedzającym go orzeczeniem pierwszoinstancyjnym w części objętej apelacją i przekazanie sprawy do ponownego rozpoznania oraz o zasądzenie kosztów nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej z urzędu w postępowaniu kasacyjnym.

Jako okoliczność uzasadniająca przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania wskazano występowanie w sprawie istotnego zagadnienia prawnego sprowadzającego się do pytania, jaki skutek odnosi cofnięcie oświadczenia woli o cofnięciu pozwu w fazie postępowania odwoławczego i czy w związku z tym Sąd drugiej instancji winien rozważyć zasadność zastosowania art. 203 § 4 k.p.c. na tym etapie postępowania. W ocenie skarżącej, Sąd drugiej instancji na etapie postępowania odwoławczego powinien ocenić skuteczność cofnięcia pozwu, biorąc pod rozwagę treść art. 203 § 4 k.p.c., natomiast kwestią niejednoznaczną pozostaje sposób reakcji Sądu na oświadczenie strony o cofnięciu oświadczenia woli o cofnięciu pozwu dopiero w tej fazie procesu.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Zgodnie z art. 398⁹ § 1 k.p.c. Sąd Najwyższy przyjmuje skargę kasacyjną do rozpoznania, jeżeli: 1/ w sprawie występuje istotne zagadnienie prawne, 2/ istnieje potrzeba wykładni przepisów prawnych budzących poważne wątpliwości lub wywołujących rozbieżności w orzecznictwie sądów, 3/ zachodzi nieważność postępowania albo 4/ skarga kasacyjna jest oczywiście uzasadniona. W myśl art. 398¹³ § 1 k.p.c. Sąd Najwyższy rozpoznaje skargę kasacyjną w granicach podstaw; w granicach zaskarżenia bierze z urzędu pod rozwagę jedynie

nieważność postępowania. Rozpoznanie skargi kasacyjnej w granicach podstaw oznacza zaś związanie Sądu Najwyższego zgłoszonymi przez skarżącego zarzutami naruszenia konkretnie wskazanych przepisów prawa. Stosownie do art. 398³ § 1 k.p.c. skargę kasacyjną można oprzeć na podstawach: 1/ naruszenia prawa materialnego przez błędną jego wykładnię lub niewłaściwe zastosowanie bądź 2/ naruszenia przepisów postępowania, jeżeli uchybienie to mogło mieć istotny wpływ na wynik sprawy. W każdym z tych przypadków konieczne jest wyraźne i jednoznaczne określenie przez skarżącego przepisów prawa, które – jego zdaniem – zostały naruszone, ponieważ Sąd Najwyższy dokonuje oceny zgodności z prawem zaskarżonego skargą kasacyjną orzeczenia tylko z punktu widzenia tych naruszeń; jedynie nieważność postępowania bierze pod rozwagę z urzędu.

W niniejszym przypadku skarżąca wskazuje na tę przesłankę przedsądu, jaką jest występowanie w sprawie istotnego zagadnienia prawnego.

Warto zatem zauważyć, iż w razie powołania powyższej przesłanki przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania obowiązkiem skarżącego jest wywiedzenie i uzasadnienie występującego w sprawie problemu w sposób zbliżony do tego, jaki przewidziany jest przy przedstawianiu zagadnienia prawnego przez sąd odwoławczy na podstawie art. 390 k.p.c. (postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 9 maja 2006 r., V CSK 75/06, niepublikowane). Sformułowanie zagadnienia powinno zatem odwoływać się w sposób generalny i abstrakcyjny do treści przepisu, który nie podlega jednoznacznej wykładni, a którego wyjaśnienie przez Sąd Najwyższy przyczyni się do rozwoju jurysprudencji i prawa pozytywnego. Rolą Sądu Najwyższego, jako najwyższego organu sądowego w Rzeczypospolitej Polskiej, nie jest bowiem działanie w interesie indywidualnym, lecz powszechnym, poprzez ochronę obowiązującego porządku prawnego przed dowolnością orzekania i ujednocianie praktyki stosowania prawa pozytywnego. Nie każde więc orzeczenie, nawet błędnie wydane, zasługuje na kontrolę w postępowaniu kasacyjnym (postanowienia Sądu Najwyższego z dnia 4 lutego 2000 r., II CZ 178/99, OSNC 2000, nr 7 - 8, poz. 147, z dnia 18 marca 2004 r., I PK 620/03, LEX nr 513011, z dnia 8 lipca 2004 r., II PK 71/04, LEX nr 375715 i z dnia 16 kwietnia 2008 r., I CZ 11/08, LEX nr 393883). Nie spełnia określonego w art. 398⁹ § 1 k.p.c.

wymagania sformułowanie istotnego zagadnienia prawnego w sposób ogólny i nieprecyzyjny, a zwłaszcza ograniczenie się do samego postawienia pytania, bez odniesienia się do problemów interpretacyjnych przepisów (postanowienia Sądu Najwyższego z dnia 25 lutego 2008 r., I UK 332/07, LEX nr 452451 i z dnia 21 maja 2008 r., I UK 11/08, LEX nr 491538). Trzeba jednak przypomnieć, iż przedstawione przez skarżącego zagadnienie prawne powinno nawiązywać do przepisów, których naruszenie zarzucono w ramach podstaw skargi kasacyjnej i nie może być oderwane od przesłanek orzekania w sprawie (wyrok Sądu Najwyższego z dnia 13 listopada 2002 r., I CK 213/02, LEX nr 74415).

Skonstruowane przez skarżącą istotne zagadnienie prawne sprowadza się do pytania o sposób reakcji sądu drugiej instancji na cofnięcie przez stronę na etapie postępowania odwoławczego wcześniejszego jej oświadczenia o cofnięciu pozwu i konieczność dokonania oceny owego cofnięcia pozwu przez pryzmat normy art. 203 § 4 k.p.c. Odpowiedź na tak sformułowane pytanie nie wykracza jednak poza ramy zwykłej wykładni prawa.

Godzi się przypomnieć, że instytucja cofnięcia pozwu uregulowana jest w art. 203 k.p.c., a jej skutkiem prawnym pozostaje w świetle art. 355 § 1 k.p.c. wydanie przez sąd postanowienia o umorzeniu postępowania. Postanowienie sądu pierwszej instancji o umorzeniu postępowania podlega zaś z mocy art. 394 § 1 k.p.c. zaskarżeniu w drodze zażalenia. Wniesienie tegoż środka odwoławczego oznacza w praktyce cofnięcie przez stronę jej wcześniejszego oświadczenia o cofnięciu pozwu. Zgodnie z art. 391 § 1 k.p.c., jeżeli nie ma szczególnych przepisów o postępowaniu przed sądem drugiej instancji, do postępowania tego stosuje się - poza przepisami art. 194 – 196 i art. 198 - odpowiednio przepisy o postępowaniu przed sądem pierwszej instancji. Oświadczenie strony o cofnięciu pozwu złożone w postępowaniu pierwszoinstancyjnym podlega zatem ocenie przez sąd odwoławczy w kontekście art. 203 § 4 w związku z art. 391 § 1 k.p.c. Takiej też oceny oświadczenia powódki o częściowym cofnięciu pozwu, złożonego na rozprawie pierwszoinstancyjnej, dokonał Sąd Okręgowy i dał temu wyraz w uzasadnieniu zaskarżonego wyroku.

Wobec niewykazania istnienia powołanej w skardze kasacyjnej przesłanki przedsądu, z mocy art. 398⁹ § 2 k.p.c. orzeczono jak w punkcie 1 sentencji

postanowienia. O kosztach postępowania rozstrzygnięto zaś stosownie do art. 108 § 1 k.p.c. w związku z art. 398²¹ k.p.c. oraz § 2 ust.3 i § 15 pkt 1 w związku z § 12 ust. 4 pkt 2 w związku z § 11 ust. 1 pkt 2 w związku z § 6 pkt 5 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 28 września 2002 r. w sprawie opłat za czynności radców prawnych oraz ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów pomocy prawnej udzielonej przez radcę prawnego ustanowionego z urzędu (Dz. U. Nr 163, poz. 1349 ze zm.).